

מתוך הקדמת המחבר: ועיניכם תראינה בנינים בני כשתילי זרעים סביב לשלחנם,
הכמים ונכונים, ובתים מלאים כל טוב, גם עושר גם כבוד לא יסופו מזרעכם

גליון זרע שמשון המבואר

פרשת ראה

אות ז

דרוש מתוך הספר המסוגל 'זרע שמשון' שחברו הגאון המקובל
האלוקי חסידא קדישא רבנו שמשון חיים ב"ר
נחמן מיכאל נחמני זלה"ה
מח"ס 'זרע שמשון' ו'תולדות שמשון'

שחי לפני כ-300 שנה בתקופת ה'אור החיים' ומקום קברו לא נודע
והבטיח שהלומד בחידושויו וספריו יזכה לישועות בבני חיי ומזוני
גלב"ע ו' אלול תקל"ט

דרוש מנוקד ומבואר בתוספת ציונים והארות
יו"ל על ידי מוסדות זרע שמשון
שע"י האיגוד העולמי להפצת תורת זרע שמשון

הוצאת והפצת קונטרס
'זרע שמשון העבואר'

נתרם
לזכות והצלחת

דניאל אורי
בן רג'נה מלכה

שיראה הצלחה וברכה
בלי גבול ובלי עדה בעסקיו
בכל העולם
ויתקיים בו הפסוק
"ופרצת יעה וקדעה"
צפונה ונגבה

לשיתופיות של ברכה בכל עת
מוקד זרע שמשון

ארץ ישראל 02-80-80-500
ארה"ב 347-496-5657

יו"ל ע"י האיגוד העולמי
להפצת תורת
"זרע שמשון"

לקבלת הגליון נא לשלוח למייל:
zera277@gmail.com

ארה"ב

הרב מנחם בנימין פאשקס
ZERA SHIMSHON
C/O B PASKESZ 1645 48 ST
BROOKLYN NY 11204
347-496-5657
mbpaskesz@gmail.com

ארה"ק

הרב ישראל וילברברג
05271-66450

ניתן לשלוח תרומות והנצחות
לזכות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות
והפצת הגליונות והספרים.

ניתן להפקיד בבנק מרבנטיל (17) סניף 635
מספר השבוע 71713028 ע"ש זרע שמשון,
כמו כן ניתן לתרום בכרטיס אשראי

וזכות הצדיק ודבריו תורתו הקדושים וכן מכל
צדה וצוקתו, ויושפע על הלומדים ועל המטייעים
בני חיי ומוזני ועל טוב סלה
כהבטחתו
בהקדמת ספריו.

הודעה ובקשה!

השתדלנו להעניק בדבריו רבנו ולבארם כראוי עד הוכן שמשנת ידנו, אולם דבריו רבנו עמוקים מני ים ואין בכוונתנו כלל להתגדר ולומר שהשגנו את עומק דבריו ודעונו, ובדאי לא לקבוע במה שנכתב שזה הפירוש המוחלט בדבריו, ולכן אנו פונים אל כל הלומדים וחי' שבאם תמצאו דברים שאינם כראוי ואינם עולים בקנה אחד עם דבריו חז"ל או רבותינו הקדושים, בדאי לא על רבינו הקדוש וז"ע יהיה תלונתכם כי אם עלינו, ובקשתנו שטוהא לטי מהלומדים אשר יכן וימצא פירושים ודרכים יותר ראויים בהבנת דבריו, רבנו, אא ממנו שמיציאם לדינו כבדי שנוכל לתקנם ולשלכם במהרהודות הבאות, ובוה יהיה חלקו עמנו בזיכוי הדברים.

כמו כן נשמח לקבל הערות והארות לשיפורים מכל סוג שהוא לתועלת הלומדים, וכן באם תמצאו טעות ושגיאה מכל סוג שהוא, אנא תיידעו אותנו על כך ותבואו על הברכה.

פְּרִשֶׁת רֵאָה

ז

לָתֵן לוֹ כָּלֵל, וְהַפְּתוּב אֹמֵר 'וְלֹא יִרַע
לְבָבְךָ בְּתַתֶּךָ לוֹ' דְּוָקָא. וְעוֹד, מָהוּ 'כִּי
בְּגִלְל הַדְּבָר הַזֶּה', ד'זֶה' מִשְׁמַע שְׂבָא
לְמַעַט דְּבָר אַחֵר.

וְיֵשׁ לֹמֵר, שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵי מִינֵי חִיּוּבִים
לְעֲשׂוֹת הַצְדָּקָה, יֵשׁ חִיּוּב שְׂכָל

'נָתַן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא יִרַע לְבָבְךָ' וְכו' (דברים טו, י). יֵשׁ לְדַקְדָּק הַכֶּפֶל
שֶׁל 'נָתַן תִּתֵּן'. וְעוֹד, לָמָּה חֲזַר לֹמֵר
'בְּתַתֶּךָ לוֹ', וְהִיָּה דִּי לֹמֵר 'נָתַן תִּתֵּן
לוֹ וְלֹא יִרַע לְבָבְךָ כִּי בְּגִלְל הַדְּבָר הַזֶּה'
וְכו'. וְעוֹד, שָׂאם יִרַע לְבָבוֹ, לֹא יִרְצָה

פסוק 'נתן
תתן לו וכו'
כי בגלל
הדבר הזה'

זֶרַע שְׁמִשׁוֹן הַמְּבֹאָר

ז

עֵיקָר הַשֹּׁכֵר וּבִרְכַּת הַקֶּבֶ"ה - בְּשִׁנּוֹתֶיךָ צִדְקָה מְדוּבָה לְפִי צִדְכִי הַעֲנִי

מִזֶּהִירוֹ הַכְּתוּב שֶׁלֹּא יִהְיֶה כֵּן, וְזֶה אֵינוֹ מוֹכֵן
הַאִיךְ יִתְּנָה שִׁיחִיָּה כֵּן, שְׁמִי שֶׁלְּבוֹ רַע אֵינוֹ
נוֹתֵן, וְאִם נוֹתֵן סִמָּן שֶׁאֵין לְבוֹ רַע, וְהִיָּה
לְהַפְסוֹק לֹמֵר שִׁיתֵּן לוֹ מִתּוֹךְ שֶׁלֹּא יִרַע
לְבָבוֹ. ד. וְעוֹד יֵשׁ לְדַקְדָּק, מָהוּ זֶה שֶׁכְּתַב
'כִּי בְּגִלְל הַדְּבָר הַזֶּה יִבְרָכְךָ', ד'זֶה' מִשְׁמַע
שְׂבָא לְמַעַט דְּבָר אַחֵר שֶׁעֲלִיו אֵין זֻכִּים
לְבִרְכָּה, אֵלֹא רַק 'בְּגִלְל הַדְּבָר הַזֶּה' בְּלִבְדּוֹ,
וְיֵשׁ לְהַבִּין מָה בָּאָה תִּיבַת 'זֶה' לְמַעַט.

שני חיובי נתינת צדקה הם, כפי השגת ידו
וכפי הצורך המרובה של העני

וְיֵשׁ לֹמֵר, בְּהַקְדָּם מָה שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵי מִינֵי
חִיּוּבִים לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת הַצְדָּקָה. הָאֶחָד הוּא,
שֶׁיֵּשׁ חִיּוּב, שְׂכָל אִישׁ וְאִישׁ מִחֵיב לָתֵן לַעֲנִי

דקדוקים בלשון הפסוק אודות ברכת ה' להנותן צדקה

בפסוק (דברים טו, י) 'נָתַן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא יִרַע
לְבָבְךָ בְּתַתֶּךָ לוֹ כִּי בְּגִלְל הַדְּבָר הַזֶּה יִבְרָכְךָ
ה' אֱלֹהֶיךָ כָּל מַעֲשֶׂךָ וּבְכָל מַשְׁלַח יָדְךָ', יֵשׁ
לְדַקְדָּק, א. מָהוּ טַעַם הַכֶּפֶל שֶׁל 'נָתַן תִּתֵּן',
שֶׁהִיָּה רְאוּי לְכַתּוּב 'תֵּן לוֹ' וְכו'. ב. וְעוֹד יֵשׁ
לְהַקְשׁוֹת, לָמָּה חֲזַר הַפְּסוֹק לֹמֵר 'בְּתַתֶּךָ לוֹ',
וְלִהְיוֹת שׁוֹב אֶת הַנְּתִינָה, וְהִיָּה דִּי לוֹ לֹמֵר
'נָתַן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא יִרַע לְבָבְךָ, כִּי בְּגִלְל הַדְּבָר
הַזֶּה' וְכו'. ג. וְעוֹד יֵשׁ לְדַקְדָּק, שָׂאם יִרַע
לְבָבוֹ, הִרִי לֹא יִרְצָה לָתֵן לוֹ צִדְקָה כְּפִלָּה,
וְהַפְּתוּב אֹמֵר 'וְלֹא יִרַע לְבָבְךָ בְּתַתֶּךָ לוֹ'
דְּוָקָא, שֶׁמִּשְׁמַע שְׁנוֹת מִתּוֹךְ רוּע לְבוֹ וְעַל כֵּךְ

צִיּוּנִים וּמְקוֹדוֹת

א. אִף שֶׁבִּבְבָּא מְצִיעָא (לא, ב) כְּבֹר דְּרִשׁוּ כָּל זֶה,
עֵינֵינוּ מִקּוּם רַבִּינוּ מוֹסִיף לְדְרוֹשׁ בְּזֶה דְּרִכָּה
שֶׁל תוֹרָה. וְעֵינֵינוּ גַּם רַבִּינוּ בְּחֵי כֹאן. ב. אִמְנָם
בְּרַאשׁוֹנִים מְצִינֵנוּ, שׁוֹה עֲצָמוֹ מִלְּמַדְנוּ הַפְּסוֹק, שְׁכִינָה
שֶׁאִפְשָׁר שִׁיתֵּן צִדְקָה מֵאִיזָה טַעַם שִׁיבִיאוּ לִיתְנָה,
וּמִכָּל מְקוֹם יִרַע לְבָבוֹ עַל כֵּךְ, מְצוּיָה עַל הָאָדָם
לְהַסִּיר רוּע לְבָבוֹ כְּשִׁנּוֹתֶיךָ הַצְדָּקָה. רֵאָה סמ"ג (עֲשֵׂה)
קֶסֶב ד"ה הַנּוֹתֵן צִדְקָה) שֶׁכְּתַב, שֶׁהַנּוֹתֵן צִדְקָה לַעֲנִי

בסבר פנים רעות, עובר על 'ולא ירע לבבך'. וזה
לשון הרמב"ן (בהוספות לספר המצוות להרמב"ם ל"ח
יז), שלא יחר בעינינו בתתנו צדקה לעניים, ולא ניתן
אותה אליהם בעין רעה ונחשוב אותה מיעוט לנו,
אל כל זה יהיה בעינינו שכר ותועלת ותוספת בממונו,
לפי שהוא יתברך ישלם לנו הכל בכמה כפלים.
ג. ראה רמת שמואל (בפרשתינו) וחסד אל (אות ו' ד"ה
ובדרך זה נבין, דף יט, א) שהקשו כקושיות רבינו.

איש ואיש מחיב לתן כפי השגת ידו, דמי שנתן לו הקדוש ברוך הוא נכסים מרבים, חיב לתן הרבה. ומי שנתן לו מעט, חיב לתן מעט. ויש חיוב אחר, שאם הנתינה לפי ערך הנכסים לא תספיק לצורך העניים, לפי שהם מרבים,

איש ואיש מחיב לתן כפי השגת ידו, דמי שנתן לו הקדוש ברוך הוא נכסים מרבים, חיב לתן הרבה. ומי שנתן לו מעט, חיב לתן מעט. ויש חיוב אחר, שאם הנתינה לפי ערך הנכסים לא תספיק לצורך העניים, לפי שהם מרבים,

זרע שְׁמִשׁוֹן המבאר

ביד האויב, או בשביל להוציא מביט חסדו - שהוא תפוס שם ביד המלכות מחמת שחטא נגדם¹, אז צריך שכל אדם יתן הרבה כסף לצורך העני, יותר מהראוי לו לתן - יותר מחיובו לפי ערך הממון שיש לו, וכמו שכתוב (דברים טו, ח) 'כִּי פִתַּח תִּפְתָּח אֶת יָדְךָ לֹו וְהַעֲבַט תַּעֲבִיטֵנִי דִּי מַחֲסֹרֹו אֲשֶׁר יִחְסֹר לֹו².' תפתח את ידך לו והעבט תעביטני די מחסורו אשר יחסר לו³.

הצדקה לפי ההשגה היא הכרת הטוב להקב"ה

נמצא, שהמין של החיוב הראשון של נתינת צדקה, הוא חיוב הכרחי - שכל אדם מישראל חייב בכל עת להפריש מממונו וליתן לצדקה. וטעם חיוב זה הוא, כדי שכל

כפי השגת ידו - כפי רוב הממון שברשות הנותן, דמי שנתן לו הקדוש ברוך הוא נכסים מרבים, חיב לתן הרבה כסף לצדקה, ומי שנתן לו הקב"ה רק מעט נכסים, חיב לתן רק מעט כסף⁴.

ויש חיוב אחר במצות הצדקה, והוא שאם הנתינה לפי ערך הנכסים, לא תספיק לצורך העניים - להאכילם ולהלבישם ולשאר צרכיהם, לפי שהם מרבים - שיש הרבה עניים, אז שאף כשאין הרבה עניים, אפשר ששלאיזה עני יצטרך ממון הרבה, כגון שצריך לשלם ממון רב בשביל לפדותו מביט השבי - שהוא שבי

ציונים ומקורות

חייב ליתן צדקה לאחר. וזה לשון השולחן ערוך (יו"ד סימן רמט ס"א), שיעור נתינתה, אם ידו משגת, יתן כפי צורך העניים. ואם אין ידו משגת כל כך, יתן עד חומש נכסיו, מצוה מן המובחר, ואחד מעשרה, מדה בינונית, פחות מכאן, עין רעה. ה. על פי רבינו יהונתן מלונגיל (על הרי"ף מו"ק י, ב). ו. כתב בערוך השולחן (שם ס"ה) וזה לשונו, לפדיון שבויים רשאי להוסיף על החומש, וכן לרעבים וצמאים וכיוצא בהם, בדבר שיש בו פקוח נפשות, ומחוייב בזה להוסיף. וזה לשון האהבת חסד (להחפץ חיים, פ"כ ס"ב), יש אומרים, דהא דאמרין (כתובות נ, א) אל יבזבו יותר מחומש, היינו בשרוצה בעצמו לחפש אחר עניים, ולחלק להם צדקה. אבל כשבאו לפנינו עניים או רעבים, או ערומים וכו', או שיראה שבויים שהוא חייב לפדותם וכו', ורצונו לתת על זה יותר מחומש, רשאי ומדת חסידות הוא. ונראה דמיירי באופן שאין נוגע לפיקוח נפש ממש, אבל אם נוגע לפיקוח נפש ממש, כגון שהשבוי עומד למות, או הרעב יכול לבא לידי סכנה על ידי רעבונו, אין שייך בזה שיעור חומש.

וראה עוד באלשיך (על הפסוק) ובכסף נבחר (בפרשתינו דרוש ראשון), שדקדקו כעין זה. ד. זה לשון הרמב"ם (הלכות מתנות עניים פ"ז ה"א), מצות עשה ליתן צדקה לעניים כפי מה שראוי לעני, אם היתה יד הנותן משגת, שנאמר 'פתוח תפתח את ידך לו' ונאמר 'והחזקת בו גר ותושב וחי עמך', ונאמר 'וחי אחיך עמך'. ועוד כתב (ה"ג), לפי מה שחסר העני אתה מצווה ליתן לו, אם אין לו כסות מכסים אותו, אם אין לו כלי בית קונין לו, אם אין לו אשה משיאין אותו, ואם היתה אשה משיאין אותה לאיש, אפילו היה דרכו של זה העני לרכוב על הסוס ועבד רץ לפניו והעני יורד מנכסיו קונין לו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו שנאמר די מחסורו אשר יחסר לו, ומצווה אתה להשלים חסרונו ואין אתה מצווה לעשור. ועוד כתב (ה"ה), בא העני ושאל די מחסורו ואין יד הנותן משגת נותן לו כפי השגת ידו וכמה עד חמישית נכסיו מצוה מן המובחר, ואחד מעשרה בנכסיו בינוני, פחות מכאן עין רעה, ולעולם לא ימנע עצמו משלישית השקל בשנה, וכל הנותן פחות מזה לא קיים מצוה, ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה

וּבִגְנֹגֶד זֶה הַחַיִּיב הַשֵּׁנִי אָמַר הַפְּתוּב
'וְלֹא יֵרַע לְבִבְךָ בְּתֵתְךָ לֹא',
אֵינִי רוֹצֵה שְׂיֵרַע לְבִבְךָ פְּשָׁאֲתָה צְרִיף
לְתֵן צֶרֶךְ הָעֵנִי, יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִיָּה מְטֹל
עַלֶיךָ לְתֵן לִפִּי עֶרֶךְ מְמוֹנֶה, 'כִּי בִגְלָל
הַדְּבָר הַזֶּה יִבְרָכְךָ' וְכו'. שְׂפִשְׁאֲתָה נֹתֵן
לִפִּי עֶרֶךְ מְמוֹנֶה, אֵין אֶתָּה יָכוֹל לְהִיּוֹת

כְּפֹי טוֹבָה. וְהַחַיִּיב הַשֵּׁנִי הוּא רְצוֹנִי,
וְהוּא חַיִּיב לִפִּי הַצֶּרֶךְ.

וְלִפִּי זֶה, בִּגְנֹגֶד הַחַיִּיב הָרִאשׁוֹן אָמַר
הַפְּתוּב 'נָתַן', כְּלוּמַר, כָּל אֶחָד
מִחַיִּיב לְתֵן לִפִּי מַה שֶּׁנָּתַן לוֹ הַמָּקוֹם.
וּבִגְנֹגֶד הַחַיִּיב הַשֵּׁנִי אָמַר 'תֵּתֵן לֹא', 'לֹא'
דְּוָקָא, לִפִּי מַחְסוּרוֹ אֲשֶׁר יַחְסֹר לוֹ.

זרע שמישון המבואר

על נתינה מרובה יתברך ויקבל שכר
ולא על נתינה כפי השגת הדי

וּבִגְנֹגֶד הַחַיִּיב הַשֵּׁנִי - לְתֵת יוֹתֵר מִמֵּהֵשְׁגָה,
אָמַר הַפְּסוּק 'תֵּתֵן לֹא', וּדְדַק לִכְתוּב 'לֹא' -
לְרִמּוֹז לְנִתְיָנָה שֶׁלִּפִּי צוּרֵךְ הָעֵנִי דְּוָקָא, כְּלוּמַר,
לִפִּי מַחְסוּרוֹ אֲשֶׁר יַחְסֹר 'לֹא', וְאִם שִׁיחִיָּה זֶה
יוֹתֵר מִעֶרֶךְ נִכְסֵיוֹ שֶׁל הַנּוֹתֵן. וּבִגְנֹגֶד זֶה הַחַיִּיב
הַשֵּׁנִי דְּוָקָא, אָמַר הַפְּתוּב 'וְלֹא יֵרַע לְבִבְךָ
בְּתֵתְךָ לֹא', גַּם כֵּן דְּדַק לֹמַר 'לֹא' דְּוָקָא,^ז
כְּאוּמַר, אֵינִי רוֹצֵה שְׂיֵרַע לְבִבְךָ - שִׁיחִיָּה לְבַךְ
רַע מִתּוֹךְ שֶׁתִּדְאָג עַל הַפֶּסֶד מִמּוֹנֶךָ, פְּשָׁאֲתָה
צְרִיף לְתֵן צֶדָקָה מְרֻבָּה כְּפִי הַצֶּרֶךְ שֶׁל הָעֵנִי,
יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִיָּה מְטֹל עַלֶיךָ לְתֵן לִפִּי עֶרֶךְ
מְמוֹנֶה, וְתַחֲשׁוּשׁ שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁהִרְבִּית בְּנִתְיָנָה
הַצֶּדָקָה יוֹתֵר מִמֵּהֵשְׁגָתְךָ, לְבִסּוֹף תִּצְטָרֵךְ
לְבִרְיוֹת, כִּי אֵין עַלֶיךָ לְדַאֲוֹג מִכֶּךָ, שֶׁאֲדַרְבָּה,
רַק 'בִּגְלָל הַדְּבָר הַזֶּה' - הַצֶּדָקָה שֶׁאַתָּה נֹתֵן
יוֹתֵר מִמֵּהֵשְׁגָתְךָ, 'יִבְרָכְךָ' וְכו'. לִפִּי שְׂפִשְׁאֲתָה

לְהִיּוֹת כְּפֹי טוֹבָה לְהַקב"ה עַל הַמִּמּוֹן
וְהַנִּכְסִים שֶׁנָּתַן לוֹ, וְהֵינּוּ עַל יְדֵי שִׁמְטִיב עִם
הָעֵנִי כְּפִי מִצְוֹת הַקב"ה.

וְאֵילּוּ הַחַיִּיב הַשֵּׁנִי שֶׁל נִתְיָנָה צֶדָקָה יוֹתֵר
מִעֶרֶךְ נִכְסֵיוֹ, אֵינּוּ צִוּוּי ש'מוֹכֵר' הַדְּבָר
שִׁיִּקְיָמוֹ אוֹתוֹ, כְּדֹרֵךְ הַהִכְרַח הָאִמּוֹר בְּאוֹפֶן
הָרִאשׁוֹן, אֵלֹא הוּא 'חַיִּיב רְצוֹנִי' בְּלִבְד,
כְּלוּמַר, שְׁזֵהוּ רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ שִׁתְּנוּ צֶדָקָה
מְרֻבָּה לַעֲת שִׁיאֲרַעוּ הַמִּקְרִים הָאֵלּוּ וִיצְטָרְכוּ
לְרֹב מַעוֹת בְּשִׁבְלֵם, וְהוּא חַיִּיב שִׁשְׁעוּרוֹ
מִשְׁתַּנָּה לִפִּי הַצֶּרֶךְ שֶׁל הָעֵנִים^ז.

הכפילות 'נתון נתן' כנגד שני חיובי הצדקה

וְלִפִּי זֶה מְבוּאָר, לְמַה כָּל הַפְּסוּק וְכַתֵּב
'נָתַן תֵּתֵן'. שֶׁבִּגְנֹגֶד הַחַיִּיב הָרִאשׁוֹן שֶׁל נִתְיָנָה
צֶדָקָה, שֶׁהוּא כְּפִי הַשְּׁגַת הַיָּד, אָמַר הַפְּתוּב
'נָתַן', כְּלוּמַר, כָּל אֶחָד, מִחַיִּיב לְתֵן צֶדָקָה,
לִפִּי מַה שֶּׁנָּתַן לוֹ הַמָּקוֹם, כְּדִי לְהַכִּיר טוֹבָה
לְהַקב"ה, עַל הַהִשְׁפָּעָה שֶׁהוּא הַשְּׁפִיעַ לוֹ.

ציונים ומקורות

גְּדוּלְתוֹ וְרֹב חֲסִדּוֹ שֶׁל הַקב"ה, כְּמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ בְּקִרְבֵּן
עוֹלָה וְיִוֵּד וְכו'. ה. וְכוּנֹת רַבְּנוּ בְּמָה שֶׁכָּתַב
שֶׁהַחַיִּיב הַשֵּׁנִי הוּא 'רְצוֹנִי', שֶׁזֶה חַיִּיב מִחֲמַת שְׁגִילָה
לְנוֹ אֵת 'רְצוֹנִי', שְׂרַצוֹי בִּיּוֹתֵר וְכֹשֶׁר הַדְּבָר שִׁתֵּן הָאָדָם
צֶדָקָה מְרֻבָּה. וְאֵינוּ חַיִּיב 'הִכְרַח' שִׁפְרוּשׁוֹ, שְׂאִי
אֲפֶשֶׁר לְאָדָם שֶׁלֹּא יִקְיָמֶנָה. וְעוֹד יִתְכֵּן בְּכוּנֹת רַבְּנוּ,
ש'רְצוֹנִי' הֵינּוּ לְשׁוֹן מוֹשָׁאֵל, שִׁכִּיּוֹן שְׂאוּפֶן זֶה וְהַחַיִּיב
שֶׁבּוֹ אֵינֶם קְבוּעִים בְּכָל עֵת כְּהַאֲפֹן הָרִאשׁוֹן, יֵשׁ
לְדַמּוֹת לְדְבָרִים תְּחִלּוּיִם בְּרִצּוֹן הָאָדָם, וְאֵינוּ חוֹק
קְבוּעַ בְּכָל עֵת. ט. וְכוּז מִיוֹשֵׁב לְמַה הוֹצֵרֵךְ
הַכְּתוּב לִכְתוּב 'בְּתֵתְךָ לֹא', וְלֹא הִיָּה דִי לוֹ לִכְתוּב 'וְלֹא
יֵרַע לְבִבְךָ', לִפִּי שְׂרַצָּה לְהַדְּגִישׁ שְׂרוּעַ לֵב וְהַדְּגָה הֵם,
עַל הַנִּתְיָנָה הַמְּרֻבָּה יוֹתֵר מִיִּכְוֹלָתוֹ לִפִּי הַצּוּרֵךְ לַעֲנִי.
י. וְכַכֵּךְ מִתּוֹרַצַּת הַקּוּשִׁיא עַל לְשׁוֹן הַפְּסוּק 'וְלֹא יֵרַע

ז. שִׁמְשׁוֹם טַעַם זֶה אִי אֲפֶשֶׁר לְחַיִּיב הָאָדָם לִיתֵן צֶדָקָה
יוֹתֵר מִעֶרֶךְ נִכְסֵיוֹ, שֶׁהוּא הַמִּין הַשֵּׁנִי שֶׁל צֶדָקָה. מְדַבְּרִי
רַבְּנוּ עוֹלָה חִידוּשׁ, שֶׁהַטַּעַם שֶׁל מִצְוַת צֶדָקָה שְׁנוֹתֵן
כְּפִי הַשְּׁגַת יָדוֹ, הוּא כְּדִי שֶׁלֹּא לְהִיּוֹת כְּפֹי טוֹבָה עַל
הַהִשְׁפָּעָה וְהַעוֹשֶׁר שֶׁהִשְׁפִּיעַ לוֹ הַקב"ה. וְרֹאֵה בְּמַעֲלִ
צֶדָקָה (סִימָן אֶלֶף שַׁצַּג, שַׁצַּד), שְׂמִי שְׂאֵינוּ עוֹשֶׂה צֶדָקָה,
נִקְרָא כְּפֹי טוֹבָה. וְעֵינֵן עוֹד בְּסִפְר הַחִינוּךְ (מִצְוָה טו).
בְּסִפְר מְזוֹזָק (פְּרִשְׁתָּה כִי תְבוֹא דְּרוֹשׁ ג) כָּתַב וְזֵה לְשׁוֹנוֹ,
יִסוּד מוֹסֵד וּפִינִית יִקְרַת תּוֹרַתֵינוּ הַקְּדוּשָׁה הוּא הִיּוֹת
הָאָדָם מוֹדָה וּמִכִּיר בְּטוֹבוֹתָיו שֶׁל הַקב"ה, וְלֹא לְהִיּוֹת
כְּפֹי טוֹבָה כִּי מִמֶּנּוּ פָּנָה מִמֶּנּוּ יִתֵּד לְכַמָּה מִצְוֹתֵיהָ
שֶׁל תּוֹרָה, וְהִיָּה מַעֲשֶׂה הַצֶּדָקָה שְׁלוֹם, כִּי יֵאֵמַר בְּלִבְבוֹ
הֵלֵא עוֹשֵׁנִי עֲשֵׂה חֲחִיל הַזֶּה וּמִמֶּנּוּ הִכָּל וּמִיָּדוֹ אֶתֵּן
לְצֶדָקָה כְּאִשֶּׁר צִוּוּנִי ה' וְכו', וְכָל אֶחָד כְּפִי כוּחוֹ יוֹדָה

יכול להיות מצפה לתקנות פָּרֶם, ולכן אמר 'פי בגלל הדבר הזה' דוקא, דהיינו החיוב השני של 'תתן לו', 'יברכה' ה' אלהיך'.

מצפה לתשלום גמול או לתקנות פָּרֶם, שהרי כך חובתך לעשות, ונקרא כמו פריעת חוב. אמנם פשאתה צריך לתן יותר מחובתך וכפי צרך העני, אז אתה

זרע שמישון המבואר

נותן הצדקה רק לפי ערך ממונה - היינו חיוב הראשון הנ"ל, אין אתה יכול להיות מצפה לתשלום גמול, או לתקנות פָּרֶם מאת הקב"ה, שהרי כך היא חובתך לעשות, כדי להכיר טובה על ההשפעה שהשפיעו לך מן השמים, ונקרא צדקה זו, רק כמו פריעת חוב של לווה למלוה, שאין הלווה ראוי לקבל שכר על מה ששילם למלוה את חובו^א.

ולכן אמר הפסוק 'פי בגלל הדבר הזה' דוקא, דהיינו בגלל החיוב השני של 'תתן לו' - שאתה נותן יותר מהשגת ידך, כדי למלאת את כל מחסורי העני, והיינו הנתינה השניה שבפסוק, אתה ראוי לקבלת שכר, ולכן 'יברכה' ה' אלהיך, ויתברכו נכסיו, ולא תצטרך לבריות^ב.

אמנם פשאתה צריך לתן צדקה יותר מחובתך - מהחיוב המוטל על כל אדם כפי מה שתשיג ידו מחמת ההכרח שלא להיות כפוי טובה, וכפי צרך העני, אז אתה יכול

לבכך בתתך לו, שאם יש לו לב רע אינו נותן צדקה. לפי שאין הכוונה בלב רע, שאינו חפץ לתת לעני, אלא לעולם הוא רוצה לתת לו, ואכן הוא גם נותן לו יותר מכפי יכולתו, אלא שבכל זאת הוא דואג על עצמו שמא יעני ויצטרך לבריות, ועל כן מבטיחו הכתוב שלא יגיע לכך, כי דוקא בגלל 'הדבר הזה' - צדקה מרובה זו, יברכו הקב"ה. ^{יא} זה לשון רבינו יונה (אבות פ"ג מ"ז), שאינך נותן משלך, ולא מגופך ולא מממונך, [אלא] משל מקום ב"ה שהכל שלו, כי ממון האדם פקדון הוא בידו משל הקדוש ברוך הוא, אלא שיש יתרון בו על שאר הפקדונות, שיכול לקחת ממנו די צרכיו, והשאר יתנהו באשר רצון המפקיד מלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה אשר צוהו. ויש לשמח הרבה מאשר יכול להנות מן

ציונים ומקורות

הפקדון [די צרכיו], וכי יעשה רצון בעליו מן הנשאר. משל למלך שנתן לעבדו אלף זוזי, ואמר לו טול אתה המאה לעצמך, ותן התשע מאות לתשעה בני אדם. והלא שמח הוא. וכן בדוד הוא אומר (דברי הימים א' כט, יד) 'כי ממך הכל ומידך נתנו לך'. יב. לפי דברי רבנו מתורצת קושיית התוספות בכתובות (מט, ב ד"ה אכפיה) מדוע כופין על הצדקה, הלא היא מצות עשה שמתן שכרה בצדה, ככתוב 'למען יברכה'. ולהמבואר, אכן על הצדקה המצוייה אין מקבל שכר. וממילא יתכן שדווקא על האופן הראשון כופין, שאין שכרה בצדה, אבל על האופן השני שצריך לפדיון שבויים וכו', אין כופין. ולפי"ז יתכן לבאר לשון רבינו, 'הכרחי' היינו שכופין על כך, ורצוני' היינו שאין כופין.

הופיע הספר המסוגל זרע שמשון בחמישה כרכים

מהדורה מפוארת ומנוקדת אותיות מאירות עיניים ומעלות נוספות רבות.

הספר שמהולל פלאות. אלפים נישעו בהבטחתו.

הביאו ברכה לביתכם

מתוך הבטחת וברכת המחבר:

**"ועיניכם תראינה בנים בני כשתיילי זיתים
סביב לשלחנכם חכמים וגבונים ובתים מלאים כל טוב,
גם עשר גם כבוד לא יסופו מזרעכם"**

ישועות לעמר ביום ההילולא

גם השנה ניתן להשתתף
בהוצאות ההילולא
ומעמד הלימוד 'שפתותיו דובבות'
אשר בו ילמדו ויסיימו את הספרים
זרע שמשון ותולדות שמשון

.....
לפרטים: ארץ ישראל 05832-80300
ארה"ב 347-496-5657
למוקד זרע שמשון 02-80-80-500
.....

סעודת הילולא מרכזית תיערך בירושלים בליל ההילולא
כל המעוניינים להשתתף ולהגיע לסעודה מתבקשים להירשם
בטלפון: 05832-80300 בכדי שנוכל להיערך כראוי.

שמות ובקשות התורמים
יוזכרו בתפילה המסורתית המיוחדת
שתקיים במעמד ורבים נושעו בה,
וכן יועברו לגדולי ישראל שיעתירו
בעד התורמים.

אל תחמיץ את ההזדמנות לישועה